

Виконав:
ст. гр. ЕФ-12-1з

Дніпропетровськ, 2014

1. Історія виникнення банківської системи Великобританії

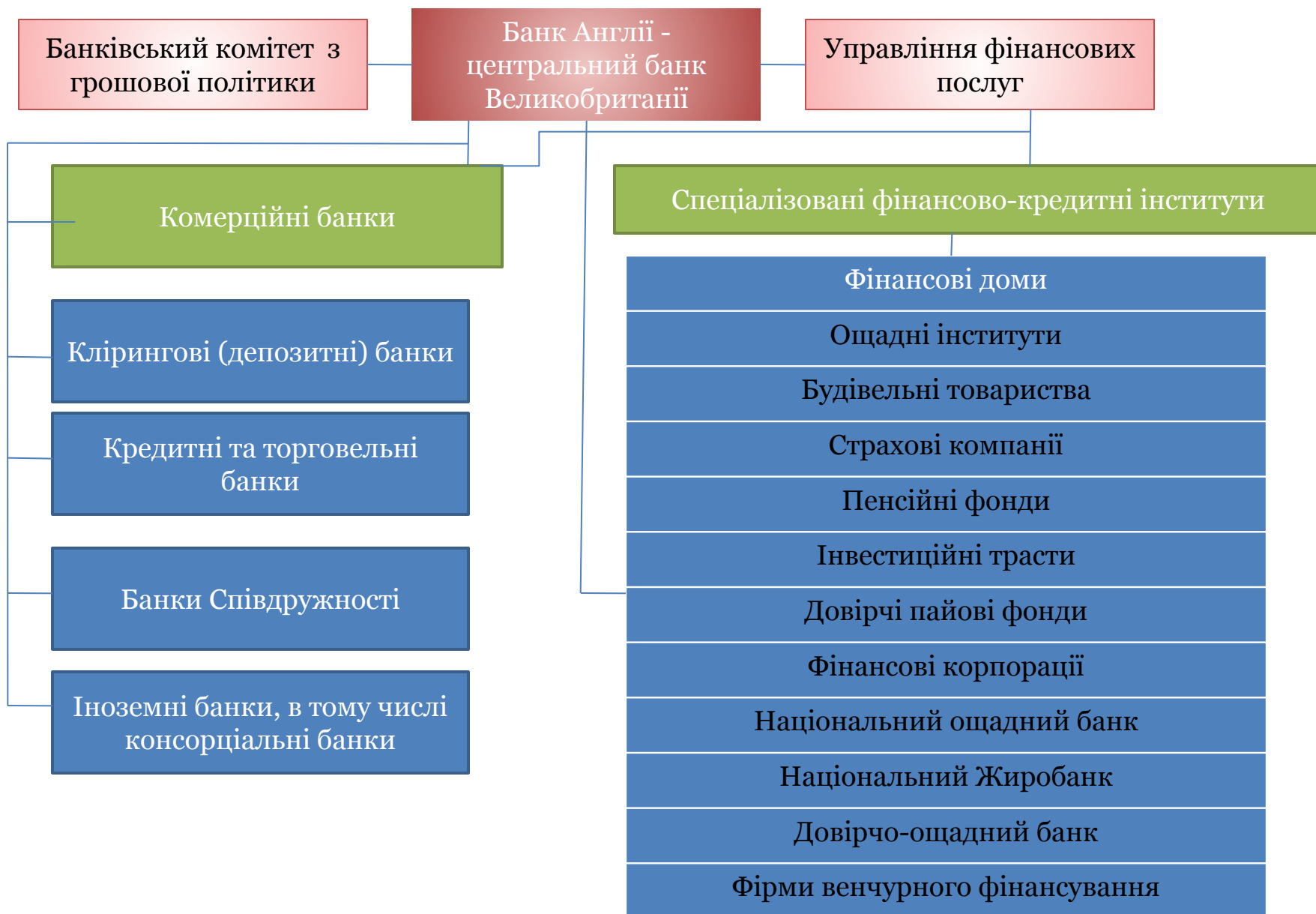
- Банківська система Великобританії є однією з найстаріших та найрозвинутіших у світі. Вона має добре організовану фінансову інфраструктуру та спирається на потужний грошовий ринок у Лондонському Сіті, що має тісні зв'язки з головними фінансовими центрами світової спільноти.
- Банк Англії є найдавнішим центральним банком у світі, з'явився наприкінці XVII ст. в Англії у 1694 році в результаті укладення угоди між майже збанкрутілим урядом і групою фінансистів. Король Вільям і деякі члени парламенту стали акціонерами нового "грошового підприємства".
- Парламент дав новому банку привілей розмістити урядові вклади і випускати нові цінні папери для оплати урядового боргу. Банкноти Банку Англії могли вільно обмінюватися на металеві монети, що перебували в обігу.
- Ухвалення закону, який заборонив заснування в Англії великих банків. Згідно з цим законом підроблення банкнот Банку Англії каралося смертю.
- У 1708 р. закон став ще більш суворим, заборонивши випускати векселі на пред'явника (це право мав тільки Банк Англії) і створювати компанії, що складаються більше ніж із 6 партнерів, а також надавати короткострокові кредити терміном до шести місяців. Таким чином, конкурентами Банку Англії могли стати невеликі банки з кількістю учасників менше 7.
- У другій половині XVIII століття з'явилися приватні (country) банки, що випускали векселі. До 1793 року їх налічувалося близько 400.

- В 1793 р. припинила платежі монетами третина банків Англії, а в 1797 р. сам Банк Англії. Упродовж цього періоду до 1821 р., банкноти Банку Англії служили грошима (хоча це було узаконено тільки 1812 р.).
- У 1826 році внаслідок лібералізації банківської справи корпораціям було дозволено випускати векселі на пред'явника, але ця свобода була дещо обмежена "радіусом 65 миль від Лондона". Монополія Банку Англії зберігалася, а конкуренції майже не було.
- У 1833 р. йому дозволили надавати послуги з приймання депозитів. Надалі country банки, що раніше могли обмінювати свої банкноти на металеві гроші, отримали право обмінювати їх на банкноти Банку Англії. Усі ці зміни посилили позиції останнього, і він почав функціонувати як повноцінний універсальний банк, а country банки зберігали в ньому свої резерви.
- В 1844 р. Банк Англії в законодавчому порядку отримав монопольне право на емісію банкнот, що спричинило виокремлення емісії банкнот від іншої комерційної діяльності банку (надання кредитів під забезпечення), що поступово скорочувалася, і Банк Англії за характером операцій усе більше перетворювався у центральний банк країни.
- У 1946р. лейбористами була здійснена націоналізація банку, внаслідок якої акціонерний капітал було передано Казначейству. Центральний банк країни залишився незалежним від уряду.
- У Великобританії до 1979 р. не було спеціальних законів по регламентуванню роботи банків, а контроль за ними мав неформальний характер. Завдяки відсутності жорсткого контролю над злиттям банків у країні було досягнуто високого ступеня концентрації банківського капіталу.
- Але в останні роки ситуація дещо змінилася: введено обов'язкове ліцензування комерційних банків, засновано загальнонаціональний фонд страхування депозитів, правила надання великих кредитів, порядок банківських зливань тощо.

2. Сучасна структура банківської системи Великобританії.

Цілі Банку Англії

Функції Банку Англії

Здійснення
грошової
політики

Забезпечення
стабільності
фінансової
системи

Підвищення
ефективності
й
конкурентоспр
оможності
фінансової
системи

Здій
сне
ння
нагл
яду
за
кре
дит
ним
и
уста

3

5

1

4

2

Здій
сне
ння
мон
ета
рної
полі
тики

Характеристика грошових знаків Великобританії

Англійський фунт стерлінгів
Pound sterling

3 пені

Держава(и): Великобританія
Банкноти: £1, £5, £10, £20, £50, £100
(£1 - лише в Шотландії, £100 - лише в Шотландії та Пн. Ірландії)
Монети: 1р, 2р, 5р, 10р, 20р, 50р, £1, £2, £5 (£5 - практично не зустрічається в обігу)
Літерний код: GBP
Цифровий код: 826

Валютний курс (01.03.2014)

1000 UAH = 60.15 GBP
100 USD = 60.07 GBP
100 EUR = 82.03 GBP

Інша інформація

Центральний банк: Банк Англії

Фунт сте́рлінгів (англ. *round sterling*) — грошова одиниця Великобританії.
1 фунт =
100 пенсів. Символ: £ (лат. *Libra* — фунт), код банка: GBP (Great Britain Pounds). В обігу перебувають банкноти в 5, 10, 20, 50 фунтів; монети в 1, 2, 5, 10, 20, 50 пенсів, 1, 2 фунти. Рідко зустрічаються монети 1/2, 25 пенсів і 5 фунтів.

Банки окремих територій у складі Великобританії (три банка Шотландії: Банк Шотландії, Королівський банк Шотландії, Клайдсдейл банк; чотири банка Північної Ірландії: Банк Ірландії, Перший трастовий банк, Банк Ольстеру, Північний банк) випускають банкноти зі своїм власним дизайном. Формально ці банкноти мають прийматися всіма банками Великобританії, проте на практиці зустрічаються і випадки відмови.

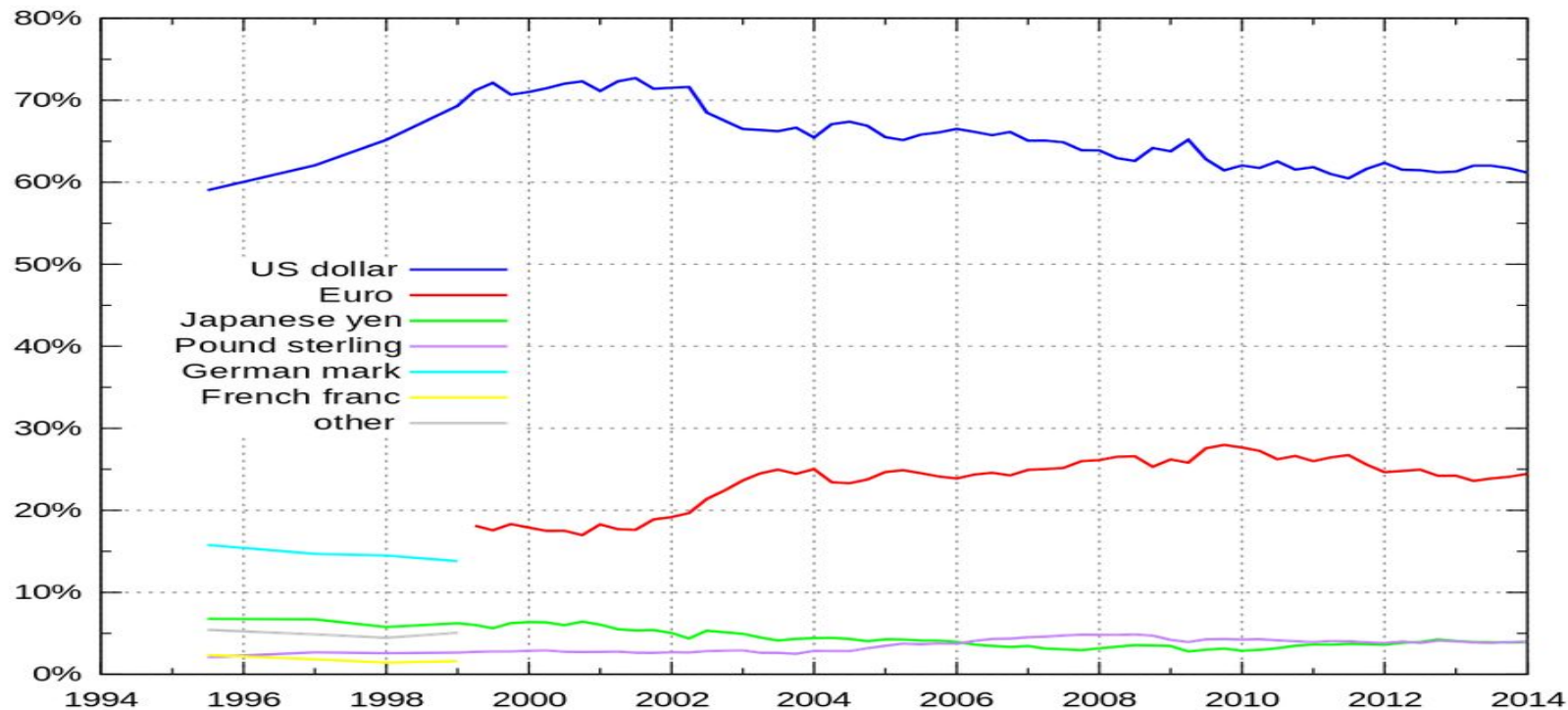
Монети Банку Англії

Аверс	Реверс	Номінал
		1 пенні
		5 пенсів
		10 пенсів
		20 пенсів
		50 пенсів

Банкноти Банку Англії

		5	Елізабет Фрай
		10	Чарльз Дарвін
		20	Едвард Елгар
		20	Адам Сміт
		50	Метью Болтон і Джеймс Уотт

Економічні показники фунта стерлінга як резервної валюти

Міжнародні накопичення в іноземних валютних резервах

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
	59,0 %	62,1 %	65,2 %	69,3 %	70,9 %	70,5 %	70,7 %	66,5 %	65,8 %	65,9 %	66,4 %	65,7 %	64,1 %	64,0 %	62,1 %	61,8 %	62,3 %	61,1 %	61,4 %	
					17,9 %	18,8 %	19,8 %	24,2 %	25,3 %	24,9 %	24,3 %	25,2 %	26,3 %	26,5 %	27,6 %	26,0 %	24,7 %	24,3 %	24,2 %	
	15,8 %	14,7 %	14,5 %	13,8 %																
	2,4 %	1,8 %	1,4 %	1,6 %																
GBP	2,1 %	2,7 %	2,6 %	2,7 %	2,9 %	2,8 %	2,7 %	2,9 %	2,6 %	3,3 %	3,6 %	4,2 %	4,7 %	4,1 %	4,3 %	3,9 %	3,8 %	4,0 %	3,9 %	
	6,8 %	6,7 %	5,8 %	6,2 %	6,4 %	6,3 %	5,2 %	4,5 %	4,1 %	3,9 %	3,7 %	3,2 %	2,9 %	3,3 %	2,9 %	3,7 %	3,6 %	4,1 %	3,9 %	
																			1,5 %	1,8 %

Особливості діяльності комерційних банків та інших фінансових структур:

Нині в країні функціонують такі види комерційних банків:

- **Депозитні банки**, які приймають вклади і видають короткотермінові позики під заставу надійних цінних паперів. До цих банків належать також найбільші банківські монополії - клірингові банки, що домінують в депозитно-позикових операціях усередині країни. Клірингові банки - це банки "великої четвірки" - "Нешнл Вестмінстер бенк", "Ллойдс бенк", "Мідлснд бенк" і "Барклейз бенк".
- **Торговельні банки** діють у сфері зовнішньої торгівлі і займаються міжнародними кредитно-фінансовими операціями. До торговельних банків належать два найкрупніших та найстаріших банки - "Ротшильд" і "Самуель Монтегю", які є активними учасниками ринку золота.
- **Іноземні банки** - це найчисленніша група банківських установ, створених на території Великобританії, капітал яких належить іншим країнам; їх налічується приблизно 800.
- **Банки Співдружності** - офіційна назва колишніх британських колоніальних банків. Штаб-квартири їх розташовані у Великобританії, а діють вони у країнах ЄС.
- **Національний ощадний банк** засновано у 1861 р., і є одним із найбільших ощадних установ світу, акумулює заощадження населення через мережу поштових відділень.
- Особливим банківським статусом наділені два найбільших банки країни: **Національний ощадний банк і Національний Жиробанк**, що здійснюють послуги, якими користуються тільки державні відомства і місцеві органи влади при розрахунках з населенням. Національний ощадний банк виконує всі основні операції комерційних банків, а Національний Жиробанк є державним підприємством, створеним для розрахунків через поштові відділення

Спеціальні фінансово-кредитні

УСТАНОВИ:

- **Облікові (дисконтні) дома**, які в 1997 р. об'єднались в Лондонську асоціацію облікового ринку, виконують операції з дисконтом векселів на грошовому ринку, займаються продажем і купівлею короткотермінових державних облігацій, зобов'язань муніципалітетів, строкових депозитів і депозитних сертифікатів.
- **Фінансові дома** спеціалізуються на кредитуванні, продажу в розстрочку споживчих товарів і деяких видів промислового обладнання.
- **Ощадні Інститути** в минулому виконували функції ощадних кас і традиційно акумулювали невеликі заощадження населення. У 1986 році довірчі ощадні каси було об'єднано в єдиний акціонерний Довірчо-ощадний банк, відомий як TSB Group.
- **Будівельні товариства** - акумулюють найбільшу частину заощаджень населення. Ресурси будівельних товариств вкладаються переважно в довготермінове кредитування будівництва або купівлю житлових будинків, у цінні папери.
- **Страхові компанії та пенсійні фонди**, крім своєї професійної спеціалізації - страхування і приватного пенсійного забезпечення, спрямовують акумульований позиковий капітал у довготермінові інвестиції.
- **Інвестиційні трасти** займаються виключно операціями з цінними паперами, їх капітал створюється у результаті акумулювання коштів приватних інвесторів за допомогою емісії акцій і облігацій. Сформований ними капітал вкладається у цінні папери інших компаній.
- **Довірчі пайові фонди**, як і інвестиційні трасти, акумулюють грошовий капітал і вкладають його в цінні папери. Однак на відміну від інвестиційних трастів пайовики в будь-який час можуть продати свій пай провідній компанії.
- **Фірми венчурного фінансування** - спеціалізовані установи, що здійснюють операції на грошовому ринку, пов'язані з придбанням участі та кредитуванням нових компаній.

Сучасний стан банківської системи Великобританії

Таблиця 1.1 – Британські банківські бренди засновані британськими компаніями

№	Банк	Власник
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		Camellia plc:
16.		
17.		

Таблиця 1.2 – Роздрібні банківські бренди засновані іноземними

№	Банк	банками	Власник
1.		of the	
2.	Bank of Baroda (UK)	of	
3.	Bank of China (UK)		
4.			
5.			
6.			
7.			
8.	ICBC (London)		
9.	ICICI Bank	of	
10.	-	of	
11.	Punjab National Bank	of	
	(, and)	of	
12.			
13.	State Bank of India (UK)		
14.		of	
15.	, UK Branch		
16.			

Таблиця 2.1 – Кількість банків у Великобританії станом на 31 березня 2000, 2011-2013 рр.

№	Група банків	2000	2011	2012	2013
1.	Інкорпоровані у Великобританії	189	159	156	157
1.1	Належать Великобританії	112	71	70	72
1. 2	Знаходяться в іноземній власності (1)	77	88	86	85
2.	Інкорпоровані за межами Великобританії	242	166	162	192
2. 1	Англійські філії фірм країн ЄЕЗ (2)	115	82	79	86
2. 2	Англійські послуги фірм ЄЕЗ	-	5	7	26
2. 3	За межами ЄЕЗ (3)	127	79	76	80
	Всього авторизованих банків	369	325	318	323
	Іноземні банки фізично розташовані у Великобританії (1+2+3)	319	249	241	251

Таблиця 2.2 – Кількість банків на 1 млн. осіб у 2013 році

Країна	Кількість банків	Населення, млн. осіб	Кількість банків на 1 млн. осіб
США	6773	311	22
Великобританія	327	62	5
Україна	176	45,8	4
Німеччина	230	81,8	3
Франція	70	65,4	1

Таблиця 2.3 – Динаміка активів (пасивів) п'яти найбільших банків Великобританії протягом 2009 -2013 рр., млн. дол.

Банк / рік	Активи, млн. дол.				
	2009	2010	2011	2012	2013
HSBC	2,354,266	2,527,465	2,364,452	2,454,689	2,555,579
Barclays Group	1,227,361	2,052,980	1,378,929	1,489,645	1,563,527
Royal Bank of Scotland	1,840,829	2,401,652	1,696,486	1,453,576	1,506,867
Lloyds Banking Group	353,346	1,126,700	1,027,300	991,574	970,546
Standard Chartered Plc	329,871	435,068	436,653	516,542	599,070

Таблиця 2.9 – Місце британських банків в рейтингу 50 найбільших банків 2013 року за версією Forbes

№	Банк	Обсяг продажів	Доходи	Активи	Ринкова вартість
				млрд. дол.	
2	HSBC	103,3	13,3	2467,9	186,5
9	Barclays Group	63,9	5,6	2328,3	58,3
26	Standard Chartered Plc	21,4	4,3	516,5	59,8
46	Lloyds Banking Group	96,6	-0,5	1545,9	66,7
49	Royal Bank of Scotland	66,2	-1,6	2265,8	75,1

Таблиця 2.10 – Місце банків Великобританії в рейтингу топ 50 найбільших безпечних банків світу протягом 2010-2013 рр.

Назва банку	Місце в рейтингу			
	2010	2011	2012	2013
HSBC	18	19	16	23
Barclays Group	-	34	49	-
Standard Chartered Plc	-	-	-	49
National Building Society	46	46	41	-

Таблиця 2.11 – Місце банків Великобританії в рейтингу 500 найбільш дорогих банківських брендів опублікованого [Brandirectory](#) у 2012-2013 рр.

Рейтинг		Банк	Вартість бренду, млн. дол.		Бренд-рейтинг	
2012	2013		2012	2013	2012	2013
1	3	HSBC	27597	27632	AAA	AAA
12	7	Barclays	13552	17358	AA+	AA
24	26	Standard Chartered	7624	7419	AAA-	AAA-
45	53	Royal Bank of Scotland	4056	3346	A+	A
58	54	Lloyds TSB	2701	3332	AA-	A

ВИСНОВКИ

- ❑ Банківська система Великобританії являє собою класичний варіант дворівневої системи, належить до числа найстаріших і найбільш розвинених систем світу. Вона має добре організовану і розгалужену фінансову інфраструктуру та спирається на потужний грошовий ринок в Лондоні, що має тісні зв'язки з головними фінансовими центрами світу. Найважливішою тенденцією розвитку банківської системи Великобританії є розмивання меж між окремими видами кредитних інститутів.
- ❑ Британська фінансова система спочатку розвивалася як глобальна, діючи не тільки в державі, але й в англійських колоніях. Завдяки цьому, банки туманного Альбіону легко адаптувалися до нинішніх світових тенденцій стратегічного розвитку. До того ж в Англії 80 % активів сконцентровано в 4-5 найбільших банках.
- ❑ Сьогодні особливу увагу викликає питання жорсткості регулювання британських кредитних організацій. Ймовірно, найближчим часом буде прийнято рішення про розділення банківських установ на кредитно-депозитні та інвестиційні. Прийняття таких заходів дозволить підвищити частку довгострокових інвестицій в кредитному портфелі банків при зниженні рівня фінансових операцій, не пов'язаних з реальним сектором економіки.
- ❑ На думку експертів, в майбутньому однією з особливостей банківської діяльності стане зростання рівня заощаджень населення, що потягне за собою необхідність інвестування значних коштів в інновації та технології для задоволення нових очікувань клієнтів.

Дякую за увагу!